

Visie op sport en bewegen

Samen sportief en gezond in Dongen

Inleiding

Dongen kent een breed (sport)verenigingsleven en talrijke accommodaties. Dit verenigde sportleven draagt daarmee stevig bij aan de saamhorigheid en gemeenschapszin van de samenleving in Dongen. Sport heeft natuurlijk een directie relatie met fysieke gezondheid. Maar daarnaast heeft sporten en het lidmaatschap van een vereniging ook op andere aspecten van het leven effecten, bijvoorbeeld op het netwerk, veerkracht en activatie van inwoners.

In het laatste decennium verandert het sportlandschap. Minder inwoners zijn lid van een vereniging. Individueel sporten neemt toe. De vergrijzing van de samenleving zorgt voor een vraag naar andere manieren van sporten en bewegen. Daar ligt een opgave voor de toekomst: Hoe blijft Dongen een dorp waar sport en bewegen voor iedere inwoner mogelijk is.

Met deze visie zet het college een stip op de horizon. Hoe ziet het sport en beweeglandschap in Dongen er over 20 jaar uit? Welke trends en ontwikkelingen zijn er te benoemen? En wat vraagt dat van de openbare ruimte, sportaccommodaties, verenigingen en gemeente?

Daarbij geeft het college een inzicht in wat dat betekent voor de dag van morgen: Waar gaan we concreet mee aan de slag? Wat wordt de uitvoeringsagenda van gemeente, sportverenigingen, professionals en andere betrokkenen voor de komende periode.

2039: Sporten en bewegen in Dongen

Sport en beweging is gezond. Alle inwoners kunnen meedoen aan sport en bewegen, ongeacht hun achtergrond, financiële situatie, leeftijd of fysieke gesteldheid. Inwoners zijn zich in de afgelopen jaren steeds meer bewust geworden van het belang van sport en bewegen voor hun fysieke en mentale gezondheid. Dongenaren sporten en bewegen voldoende: bijna iedereen voldoet aan de beweegnorm.

Sport en beweging verbindt. Veel inwoners sporten wekelijks via een van de sportverenigingen. Het aantal sportverenigingen is wel afgenomen sinds 2019. Door de ontgroening en vergrijzing hebben veel verenigingen het moeilijk gehad. Niet alle clubs hebben zich op tijd aan kunnen passen. De huidige sportverenigingen staan sterk. Ze passen hun sportaanbod aan aan de veranderende behoefte van inwoners. Ze hebben een sterk bestuur en voldoende vrijwilligers. Verenigingen spelen een belangrijke maatschappelijke rol voor hun leden, de wijk en omgeving. Verenigingen hebben dit voor elkaar gekregen door slimmer en effectiever samen te werken, van elkaar te leren en elkaar te versterken. Verenigingen, sporters, maatschappelijke partners uit de zorg en het onderwijs en de gemeente kijken over hun eigen grenzen heen en bundelen hun kracht. Sport is een belangrijke pijler binnen de sterke Dongense samenleving.

Sport en beweging is leuk. In Dongen zijn goede binnen- en buitensportvoorzieningen. Het aantal is teruggebracht, het aanbod sluit goed aan bij de behoefte. Voorzieningen worden creatief ingezet voor de kern of de wijk en hebben daardoor een goede bezetting. We sporten al lang niet meer alleen in de sportaccommodaties. Je kunt overal sporten en bewegen. Met het herinrichten van de openbare ruimte is nadrukkelijk ingezet op het creëren van een gezonde leefomgeving die uitnodigt tot bewegen: laagdrempelig en dichtbij.

Spelen is niet alleen voor kinderen! Voor alle leeftijden hebben we passende speelvoorzieningen: speeltuintjes, trapveldjes, openbare fitness toestellen en beweegtuinten. We kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit. De juiste voorzieningen, voor elke doelgroep, van de wijk en voor de wijk!

Overzicht doelstellingen sport- en bewegvisie

Sport en bewegen als middel <ul style="list-style-type: none">▪ Verenigingen en sportaanbieders pakken hun brede maatschappelijke rol op▪ Dongenaren ervaren hun gezondheid positief, hebben een gezond gewicht en sporten en bewegen in een gezonde omgeving.	Sport- en beweegeconomie <ul style="list-style-type: none">▪ Dongen biedt ruimte voor een gevarieerd aanbod aan sport- en bewegeevenementen die een bijdrage leveren aan de samenleving
Sport- en bewegstimulering <ul style="list-style-type: none">▪ Dongenaren sporten en bewegen voldoende en voldoen aan de beweegnorm▪ Sportverenigingen zijn vitaal toekomstbestendig en bieden passend aanbod, in een veilige omgeving▪ Dongense jongeren voldoen aan de beweegerichtlijn en zijn zwemveilig▪ Talentvolle sporters ervaren geen drempels bij het ontwikkelen van hun talent (binnen de gemeente Dongen)	
Gemeentelijk sport- en beweegkapitaal <ul style="list-style-type: none">▪ Dongen beschikt over voldoende veilige en toegankelijke binnensportaccommodaties, met passende sportmaterialen▪ Sportparken hebben in 2039 een open karakter, worden multifunctioneel gebruikt en hebben voldoende capaciteit▪ Dongen heeft een uitnodigende, veilige, beweegvriendelijke openbare ruimte, die bijdraagt aan een gezonde leefomgeving voor alle inwoners▪ Dongense sportvoorzieningen zijn in 2050 CO2 neutraal	

Het Nationaal Sportakkoord

In 2018 sloten het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Vereniging Sport en gemeenten (VSG), Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en NOC*NSF het Nationaal Sportakkoord.

Sport is van grote waarde voor individuen en voor de samenleving. Sporten en bewegen is goed voor je gezondheid en vitaliteit, je sociale contacten, je welzijn, je persoonlijke ontwikkeling en is bovenal leuk om te doen. Doel is alle Nederlanders hiervan te laten genieten.

Het Sportakkoord kent zes ambities op het gebied van:

- inclusief sporten en bewegen;
- duurzame sportinfrastructuur;
- vitale sport- en beweeg-aanbieders;
- positieve sportcultuur
- vaardig in bewegen;
- topsport die inspireert.

De wens van VWS, VSG, VNG en NOC*NSF is dat lokale partijen samen een sportakkoord sluiten. Een sterk sportbeleid wint aan kracht als het past binnen de lokale situatie. Het gaat goed met de Nederlandse sport, dat willen we in de toekomst zo houden. Inzet van alle betrokken partijen voor de toekomst van de sport is hiervoor noodzakelijk.

In deze sportvisie geven we per bouwsteen aan welke lokale doelen we realiseren, om de landelijke ambities uit het sportakkoord in Dongen waar te maken.

Het Nationaal Preventieakkoord

Voorkomen is beter is beter dan genezen. Door in te zetten op preventie willen we een ongezonde levensstijl, en in sommige gevallen ziektes, voorkomen.

In 2018 sloten 70 partijen, waaronder de gemeenten, het Nationaal Preventieakkoord. In het akkoord zijn maatregelen opgenomen die bijdragen aan:

- een rookvrije generatie in 2040;
- het terugdringen van overgewicht en obesitas
- tegengaan van (problematisch) alcoholgebruik

Gezien het sterke connectie tussen sport en bewegen en gezondheid geven we in deze sportvisie ook lokale invulling aan een aantal landelijke ambities uit het Preventieakkoord. Deze ambities zijn lokaal vertaald in de bouwsteen 'Sport en beweging als middel'.

Gemeentelijk sport- en beweegkapitaal

Binnen- en buitensportaccommodaties vormen, samen met de voorzieningen om te sporten en bewegen in de openbare ruimte, het gemeentelijk sport- en beweegkapitaal. We spenderen meer tijd binnen: tijdens ons werk, in de auto, maar ook in onze vrije tijd. Goede sport- en beweegvoorzieningen, dichtbij huis, nodigen uit om naar buiten te gaan en meer te bewegen. In het kader van deze sportvisie is een ruimtelijke scan uitgevoerd naar het gehele gemeentelijke sport- en beweegkapitaal van Dongen. De resultaten uit deze scan zijn verwerkt binnen deze bouwsteen.

Nationaal Sportakkoord

In het Nationaal Sportakkoord is een ambitie opgenomen met betrekking tot gemeentelijk sportkapitaal.

Duurzame sportinfrastructuur:

'De ambitie is om Nederland te voorzien van een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur. De exploitatie van sportaccommodaties wordt sterk verbeterd, de openbare ruimte wordt beweegvriendelijk ingericht en alle sportaccommodaties zijn straks duurzaam.'

Sportaccommodaties

Dongen heeft veel mooie sportvoorzieningen: zwembad De Vennen, buitensportparken, Sporthal De Salamander en een groot aantal gymzalen. Uit de ruimtelijke scan blijkt dat Dongen over ruim voldoende sportaccommodaties beschikt.

De accenten in het gebruik van sportaccommodaties zullen de komende jaren verschuiven. Meer sport in de openbare ruimte en minder binnensport. Om ook in de toekomst over een passend sportaanbod te kunnen beschikken is het noodzakelijk om mee te bewegen met deze ontwikkeling. Zo blijft het ook in de toekomst mogelijk en betaalbaar om dichtbij huis, in alle kernen, te kunnen sporten en bewegen.

Binnensport

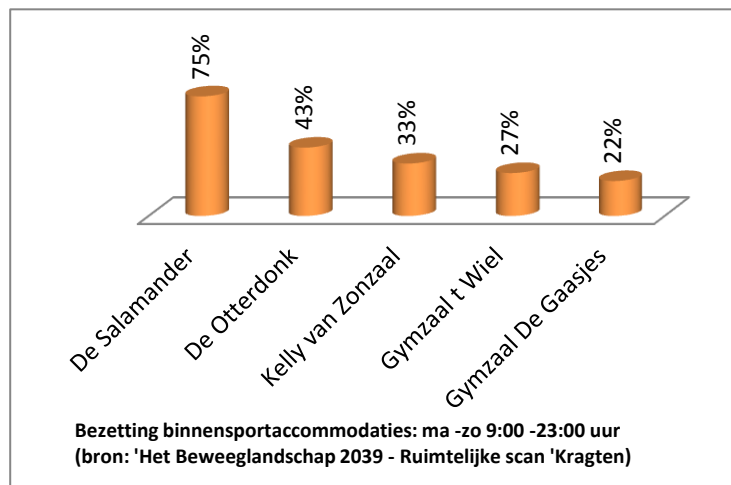
Binnensportvoorzieningen worden niet alleen gebruikt door sportverenigingen, maar ook veelvuldig ingezet voor gymlessen van het onderwijs. De bezetting van sporthal De Salamander is goed (75%). Hier staat een zeer lage bezetting van de gymzalen tegenover (gem. 31%).

Enkele gymzalen zijn de komende jaren toe aan renovatie. Het juiste moment om een nieuwe koers te bepalen, om ook in de toekomst over passende binnensportaccommodaties te kunnen beschikken. Dit kan betekenen dat we in de toekomst met minder binnensportaccommodaties toe kunnen.

Multifunctioneel gebruik kan de bezetting van de gymzalen verhogen. Samenwerking met onderwijs, kinderopvang en inzet om de sociale samenhang in de wijk of kern te verhogen liggen hierbij voor de hand. Nu beperken wet- en regelgeving deze samenwerking soms. Sporten en bewegen blijft het hoofddoel van de accommodaties.

De binnensportaccommodaties worden geëxploiteerd door derden. De gemeente maakt afspraken met de exploitant over de exploitatie en de huurtarieven.

Doel

Dongen beschikt over voldoende, veilige en toegankelijke binnensportaccommodaties, met passende sportmaterialen.

Wat willen we bereiken?

- Iedere kern beschikt over tenminste één binnensportaccommodatie.
- Iedere gymzaal heeft een bezettingsgraad van tenminste 50%.
De Salamander behoudt een bezetting van 75%
- Binnensportaccommodaties zijn toegankelijk voor sporters met een beperking.
- Sportmaterialen in binnensportaccommodaties sluiten aan bij de behoefte van gebruikers.

Buitensport

Alle buitensportaccommodaties zijn verzelfstandigd of geprivatiseerd.¹ Dit betekent dat verenigingen eigen verantwoordelijkheid hebben op het gebied van onderhoud en vervanging van voorzieningen op het sportpark. Deze verantwoordelijkheid verschilt nu tussen gras- en niet-grassport-verenigingen.

Open clubs en open sportparken zijn de toekomst. Een open sportpark biedt naast ruimte voor trainingen en wedstrijden van een vereniging ook mogelijkheden voor andere gebruikers zoals ongeorganiseerde sporters, onderwijs en buurtbewoners. De vereniging speelt zo een sterkere rol in de gemeenschap en er zijn kansen om de bezetting, op dalmomenten, te verhogen.

De sportparken aan de Kanaaldijk vormen een eenheid. Een bezoeker aan één van de sportparken, merkt daar echter niets van. Hier ligt een kans om te komen tot een aaneengesloten, open, sportzone.

Sportpark De Biezen

VV Dongen kampt met capaciteits- en parkeerproblemen op sportpark De Biezen. Uit de ruimtelijke scan blijkt dat de capaciteitsproblemen met aanpassingen op het sportpark opgelost kunnen worden. De parkeerproblemen zijn evident, maar vooral op piekmomenten. Het is mogelijk om deze piek op te vangen door andere bestaande parkeervoorzieningen buiten het sportpark te gebruiken en Dongenaren te stimuleren te voet of met de fiets te komen.

De huidige ligging van sportpark De Biezen is goed. Het park vormt een groene long te midden van woonwijken. Door het park te ontwikkelen tot open sportpark, neemt het belang verder toe voor de omgeving.

Sportpark Crispijn

Uit de ruimtelijke scan blijkt dat sportpark Crispijn overbezet is. VV Olympia '60 wijkt daarom uit naar het naastgelegen Hertog Jan Veld. Nu is gebleken dat de vereniging structureel behoefte heeft aan dit veld.

Doel:

Sportparken hebben in 2039 een open karakter, worden multifunctioneel gebruikt en hebben voldoende capaciteit.

Wat willen we bereiken?

- Aan de Kanaalzone is in 2025 een herkenbare open sportzone.
- Sportpark Crispijn heeft voldoende capaciteit voor de lange termijn.
- Sportpark De Biezen heeft voldoende capaciteit voor de lange termijn, op de huidige locatie.
- Sportparken zijn toegankelijk voor inwoners met een beperking.
- Buitensportverenigingen hebben gelijke rechten, plichten en verantwoordelijkheden op hun sportpark.

Gezonde Leefomgeving

Sporten en bewegen in de openbare ruimte, nemen aan populariteit toe. Hier ligt een kans voor Dongen, om inwoners dichtbij huis te verleiden om meer te bewegen.

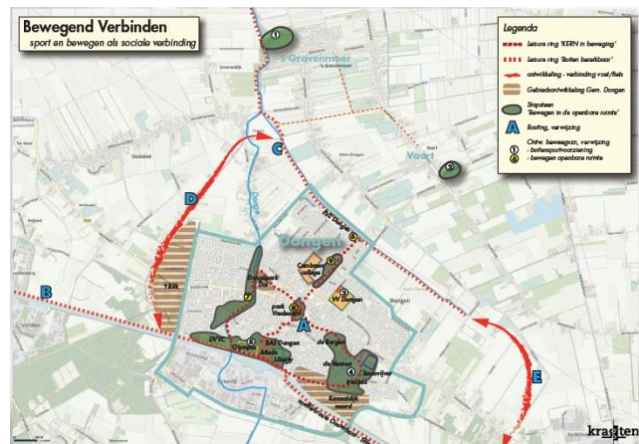
Investerings zijn nodig om tot een veilige beweegvriendelijke openbare ruimte te komen die bijdraagt aan een gezonde leefomgeving. Door strategische keuzes te maken en aan te sluiten bij geplande gebiedsontwikkelingen kunnen we dit voor 2039 realiseren voor alle Dongenaren.

We zetten in op het verbinden en versterken van bestaande sport- en beweeglocaties. Zo creëren we een Leisure ring 'KERN in beweging':

¹ Verzelfstandigde verenigingen (grassport) zijn zelf verantwoordelijk voor de opstellen en veldinventaris, de gemeente voor het onderhoud van de velden. Geprivatiseerde verenigingen (niet-grassport) zijn verantwoordelijk voor veldonderhoud, opstellen en veldinventaris.

Vanaf de sportzone aan het kanaal jog je, via de nieuwe bewegeverbinding door de herontwikkelde Noordelijke Kanaalzone, naar het Trimbos. Het trimparcours en de buiten-fitness-toestellen zijn een populaire plek om te sporten. Niet alleen jongeren komen er graag, maar ook de bewegegroepen van De Vennen zijn er met mooi weer te vinden.

Langs de Kanovijver, tussen het zwembad en de jeu de boule vereniging door, loop je naar De Bergen. Via het Wilhelminaplein, park Vrede Oord en het Rosariopark kom je in Dongepark, een echte beweegtuin voor jong en oud. Vanaf hier kun je lopend, skatend, joggend en fietsend, via de Donge, terug naar de Kanaalzone.

Het buitengebied heeft al veel te bieden op het gebied van bewegen. De ecologische verbingszone (EVZ) biedt alle ruimte voor ongeorganiseerde sporters. Net als het fietspad aan de Kanaaldijk. Er missen echter verbindingen: een Leisure ring 'Buiten bereikbaar'. Een beweegpad door 't Blik, verbindt de EVZ met de Kanaaldijk. Aan de oostkant maken we een bewegeverbinding van de EVZ, richting de Wildert, naar het fietspad aan het kanaal. Waar mogelijk sluiten we aan bij de bestaande wandel- en fietsroutes.

Sporten en bewegen is leuk; spelen is nog leuker. En niet alleen voor kinderen! Om een alternatief te bieden voor vrije tijdsbesteding binnen, zijn uitdagende en kwalitatief goede speelvoorzieningen nodig die aansluiten bij de doelgroep. We kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit. Keuzes hierover maken we samen.

Schoolpleinen zijn een veilige herkenbare speelplek voor kinderen. Door de pleinen op een uitdagende manier in te richten, kunnen ze meer ingezet worden; om bewegen te integreren in het lesprogramma, maar ook om buiten schooltijd te spelen. De ontwikkeling van IKC's op verschillende locaties biedt goede aanleiding om met het onderwijs de beweegmogelijkheden rondom school opnieuw vorm te geven.

Doel

Dongen heeft een uitnodigende, veilige, beweegvriendelijke openbare ruimte, die bijdraagt aan een gezonde leefomgeving voor alle inwoners.

Wat willen we bereiken?

- In 2039 is er een Leisure ring 'KERN in beweging'.
- In 2039 is er een Leisure ring 'Buiten bereikbaar'.
- Verschillende sport- beweeg- en speelvoorzieningen in de openbare ruimte zijn ook toegankelijk voor inwoners met een beperking.
- Sportaccommodaties en de omringende openbare ruimte sluiten op elkaar aan.
- Iedere wijk heeft een kwalitatief goede speelvoorziening die aansluit bij de behoefte van de doelgroep.
- Schoolpleinen zijn buiten schooltijd toegankelijk om te spelen.

Duurzaamheid

In 2050 is Dongen CO2 neutraal. Dat hebben we afgesproken in het KEAD (Klimaat Energie Akkoord Dongen). CO2 neutraal betekent dat alle benodigde energie in Dongen wordt opgewekt uit duurzame bronnen binnen en buiten de gemeente. Om dit doel te halen is een tussendoel van 49% CO2-reductie in 2030 vastgelegd.

Dit vraagt van elke inwoner, ieder bedrijf, maar ook van iedere organisatie om samen te werken aan CO2 reductie. Aan de gemeente als eigenaar van sportaccommodaties, maar ook sportaanbieders met eigen accommodaties. Voor verenigingen biedt verduurzamen een kans op de hoge jaarlijkse energiekosten terug te brengen. In 2021 moet per wijk een warmteplan zijn vastgesteld. Doel is om te komen tot maatwerkoplossingen voor het warmtevraagstuk per wijk. Sportaccommodaties kunnen hierin betrokken worden.

De gevolgen van de klimaatverandering worden steeds merkbaarder. Het onderhoud aan buitensportaccommodaties moet anders ingericht worden, om aan te sluiten op lange perioden van droogte, afgewisseld met hevige regenbuien.

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie als verduurzamer. Dit betekent dat we als gemeente tijdig maatregelen moeten nemen om de sportvoorzieningen CO2 neutraal te maken. In het KEAD is afgesproken dat we een programma opstellen om het gemeentelijk vastgoed CO2 neutraal te maken. Deze maatregelen worden opgenomen in de meer jarenonderhoudsplannen van de voorzieningen.

Doel

Dongense sportvoorzieningen zijn in 2050 CO2 neutraal.

Wat willen we bereiken?

- Gemeentelijke sportaccommodaties zijn in 2045 CO2 neutraal.
- Dongense sportverenigingen en -aanbieders zijn zich bewust van de noodzaak en kansen tot verduurzaming.
- Dongense sportverenigingen en -aanbieders zijn goed geïnformeerd over duurzaamheidsmaatregelen die zij kunnen treffen.
- Sportverenigingen en -aanbieders worden ondersteund bij het verduurzamen van hun eigen accommodatie

Sport- en beweegstimulering

Zoveel mogelijk Dongenaren sporten en bewegen voldoende. Inwoners voldoen aan de beweegnorm. Sporten en bewegen is leuk. Een veilige en positieve sportomgeving maakt het voor iedereen mogelijk om van sporten te genieten. Sportverenigingen zijn vitaal en gaan een duurzame toekomst tegemoet, waardoor zij een passend sportaanbod kunnen bieden voor inwoners. Om dit plaatje in 2039 waar te maken, moeten we nu aan de slag met sport- en beweegstimulering.

Nationaal Sportakkoord

In het Nationaal Sportakkoord zijn ambities opgenomen met betrekking tot sportstimulering.

Inclusief sporten en bewegen:

'De ambitie is dat iedere Nederlander een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen. Inclusief sporten in vanzelfsprekend. Belemmeringen vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie nemen we weg.'

Vitale sport- en beweegaanbieders:

'De ambitie is om alle type aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig te maken. De financiële en organisatorische basis wordt op orde gebracht zodat aanbieders hun vizier kunnen richten op een passend aanbod en op passende bindingsvormen.'

Een positieve sportcultuur:

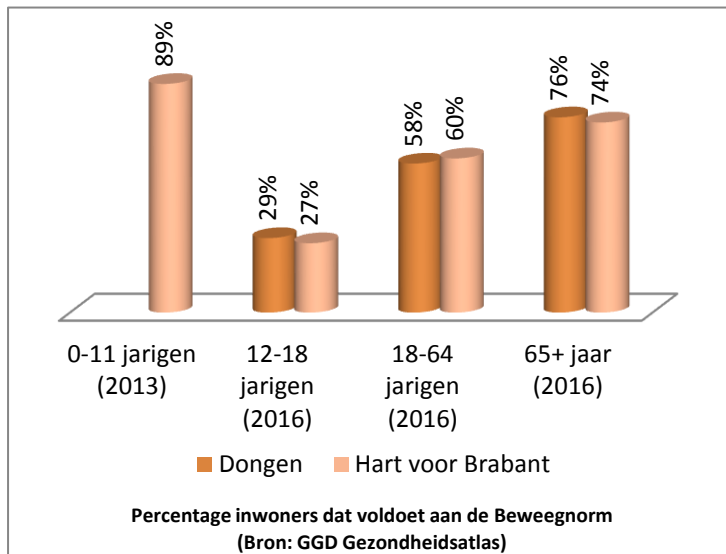
'De ambitie is dat overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos gesport kan worden. Dit vraagt aandacht van iedereen en om ondersteuning van bestuurders, sportclubs, trainers, ouders en verzorgers ook om misstanden te voorkomen en de ondergrens te bewaken.'

Vaardigheid in bewegen voor de jeugd:

'De ambitie is om meer kinderen aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen en om de neerwaartse spiraal van de motorische

vaardigheid van kinderen de komende jaren naar boven toe om te buigen.'

Een leven lang sporten en bewegen

Dongen heeft een mooi en breed sport- en beweegaanbod. Voldoende sporten en bewegen is in eerste aanleg een verantwoordelijkheid van inwoners zelf. Ouders stimuleren hun kinderen om voldoende te bewegen. Jong geleerd is oud gedaan. De gemeente kan inwoners wel stimuleren om bewegen een groter deel van hun dagelijks leven uit te laten maken.

Welke sport past bij mij? Er is behoefte aan kennismaking, zodat inwoners een passende sport(vereniging) kunnen vinden. Dit geeft verenigingen bovendien de kans om nieuwe leden aan te trekken.

Voldoende sporten en bewegen is geen vanzelfsprekendheid voor iedereen. Specifieke groepen inwoners ervaren drempels om deel te nemen aan sport. Denk hierbij aan inwoners die leven in een armoede-situatie, inwoners die op latere leeftijd willen starten met sporten en inwoners met een beperking.

In 2016 trad het VN-verdrag Handicap in Nederland in werking. Dit verdrag verplicht ons zowel fysieke als maatschappelijke toegankelijkheid voor inwoners met een beperking mogelijk te maken. Ook sport wordt inclusief!

Doel

Dongenaars sporten en bewegen voldoende en voldoen aan de beweegnorm.

Wat willen we bereiken?

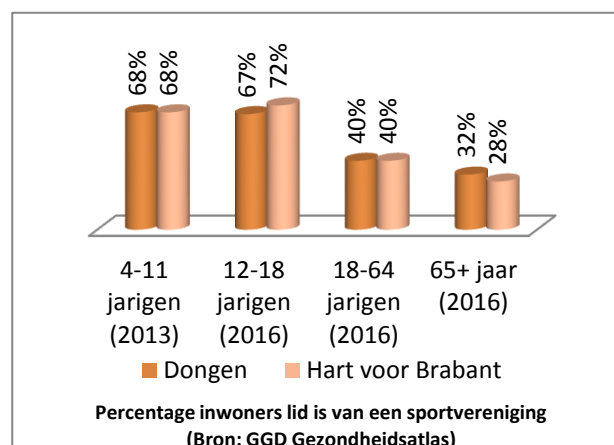
- Inwoners ervaren geen drempels om te sporten of te bewegen.
- Inwoners kunnen op een laagdrempelige manier kennis maken met sport- en beweegaanbod.

Vitale sport- en beweegaanbieders

Dongense sportverenigingen en beweegaanbieders spelen een belangrijke maatschappelijke rol in de samenleving. Een vitale vereniging met voldoende bestuurskracht is noodzakelijk om deze rol ook in de toekomst te blijven vervullen. Een sterke vereniging kan doen waar hij goed in is; het organiseren van passend sportaanbod.

Veel verenigingen worstelen met het invullen van bestuursfuncties, het vinden van vrijwilligers, ledenverloop en invulling geven aan alle dagelijkse taken die op hen afkomen. Aan het vergroten van de bestuurskracht komen ze daarom maar beperkt toe. Verenigingen zien kansen in samenwerking: leren van elkaar, inspelen op trends en ontwikkelingen en waar mogelijk taken samen invullen.

Een onafhankelijke frisse blik van buitenaf kan tot nieuwe inzichten leiden. Verenigingsondersteuning is op onderwerpen waar veel verenigingen tegenaan lopen van waarde. Een verenigingsondersteuner kan de partijen verbinden en de krachten bundelen, maar ook inhoudelijk adviseren.

Dongen vergrijsst en ontgroent. Verenigingen zien dit terug in de daling van het aantal jeugdleden. Er liggen echter ook kansen om nieuwe doelgroepen aan te spreken, zoals ouderen en werkende ouders. Hiervoor is wel een vernieuwd passend sportaanbod nodig, met nieuwe lidmaatschapsvormen. Aanbod dat ook op dalmomenten binnen de accommodatie kan plaatsvinden. Enkele verenigingen experimenteren al met nieuw aanbod, maar er is ruimte voor groei.

Een veilig sportklimaat is een thema dat landelijk steeds meer aandacht krijgt. Verenigingen moeten leden of hun ouders aanspreken op ongewenst gedrag, of signaleren mogelijke problemen bij hun (jeugd)leden. Het is voor verenigingen onvoldoende duidelijk waar ze naar toe kunnen met signalen, of waar ze hulp kunnen krijgen in een moeilijke situatie. Sportvrijwilligers zijn immers geen zorgprofessionals.

Doel

Sportverenigingen zijn vitaal, toekomstbestendig en bieden passend sportaanbod in een veilige omgeving.

Wat willen we bereiken?

- Verenigingen hebben voldoende bestuurskracht.
- Verenigingen werken samen om gezamenlijke uitdagingen op te lossen en krijgen hierbij voldoende ondersteuning.
- Sportaanbieders organiseren passend sportaanbod voor inwoners.
- Het sportklimaat in Dongen is overal en voor iedereen veilig.
- Voor verenigingen is bekend waar zij terecht kunnen met vragen en signalen over veilig sportklimaat.

Beweegvaardige jeugd

Jong geleerd is oud gedaan. Kinderen die op jonge leeftijd regelmatig sporten en bewegen zetten dit ook op latere leeftijd vaak door.

Jongeren sporten en bewegen omdat het leuk en uitdagend is, maar ook om fit en gezond te worden of te blijven. Een groot deel van jeugd sport bij een vereniging. Maar ongeorganiseerd sporten en de sportschool zijn ook populair. Lang niet alle Dongense jongeren sporten. Er is veel keus in vrije tijdsbestedingen; sport is slechts één van de vele opties. Van jongeren wordt bovendien veel gevraagd, op school, maar ook in hun vrije tijd.

Sporten op en om school is een laagdrempelige manier om alle kinderen te laten sporten en bewegen en om hun beweegvaardigheid op te bouwen. Kinderen maken zo bovendien kennis met een breed sportaanbod.

Om het rendement van sporten op school te verhogen en lange termijn effecten te behalen is het realiseren van een doorlopende leerlijn sport nodig.

Verenigingen willen graag samenwerken met het onderwijs om dit binnen- tussen- en naschools beweegaanbod te versterken.

Zwemmen is in onze waterrijke omgeving een belangrijke vaardigheid voor kinderen. De meeste Dongense kinderen halen op jonge leeftijd een zwemdiploma. Het is de verantwoordelijkheid van ouders om dit voor hun kind te organiseren. Toch is dit niet voor alle kinderen weggelegd. Voor jongeren (11 jaar en ouder) die nog geen zwemdiploma hebben, bieden we de zwemklas. Een vangnetregeling waardoor alle Dongense jongeren tenminste over hun A-diploma kunnen beschikken.

Doel:

Dongense jongeren voldoen aan de beweegerichtlijn en zijn zwemveilig.

Wat willen we bereiken?

- Jongeren nemen tijdens onderwijstijd deel aan de gymlessen.
- Jongeren kunnen binnen onderwijstijd kennis maken met een breed sportaanbod, als deel van de doorgaande leerlijn sport..
- Alle jongeren hebben tenminste zwemdiploma A.

Talentvolle sporters

Jonge sporters met buitengewoon sporttalent vallen op binnen hun vereniging. Verenigingen bieden ondersteuning om het talent te ontwikkelen. Sporters die het lokale niveau overstijgen kunnen zich via hun Sportbond, regionaal en nationaal, verder ontwikkelen. Hiermee verdwijnen ze als sporter vaak uit Dongen, maar niet als inwoner. Waardoor we nog regelmatig kunnen genieten van hun regionale en (inter)nationale sportprestaties. Talentvolle sporters zijn hiermee een inspiratiebron.

Goede sportfaciliteiten zijn belangrijk om sporters de kans te bieden hun talent te ontwikkelen. De eerste talentontwikkeling gebeurt immers bij de lokale sportverenigingen.

Ontwikkeling van een sporttalent vraagt doorzettingsvermogen van zowel de sporter als haar of zijn omgeving. Zij moeten nu veelal zelf hun weg zoeken binnen de sportwereld.

Doel:

Talentvolle sporters ervaren geen drempels bij het ontwikkelen van hun talent (binnen de gemeente Dongen).

Wat willen we bereiken?

- Er zijn voldoende goede sportaccommodaties voor de eerste talentontwikkeling.
- Talentvolle jonge sporters en hun families vinden steun bij elkaar en kunnen van elkaar leren.
- Talentvolle jonge sporters ervaren geen financiële drempels om hun talent te ontwikkelen.

Sport en bewegen als middel

Sport en bewegen kan een positieve bijdrage leveren aan veel onderdelen van je leven; gezondheid verbeteren, sociale contacten opdoen, verminderen van eenzaamheid. Sport is dan geen doel op zich, maar een middel om een ander maatschappelijk doel te bereiken.

Zo lang mogelijk vitaal, gezond en sociaal betrokken blijven is steeds belangrijker in onze maatschappij. Ook Dongen kent al veel sport- en beweegaanbod dat hieraan bijdraagt. Inwoners vinden nog niet altijd de passende beweegactiviteit. Samenwerking tussen beweegaanbieders, maatschappelijke partners zoals huisartsen en maatschappelijk werk, kan dit verbeteren.

Ook verenigingen nemen steeds vaker een brede maatschappelijke rol op zich. Een goed samenspel tussen de vereniging en haar omgeving draagt bij aan een toekomstbestendige vereniging en een geschikt aanbod voor inwoners die nu nog geen deel uitmaken van een sportvereniging.

Brede maatschappelijke rol

Sport verbindt. Sportverenigingen spelen een belangrijke verbindende factor in de samenleving. Als deel van een team leren kinderen nieuwe vaardigheden als samenwerken, zich aanpassen en problemen oplossen.

Verenigingen kunnen ook bijdragen aan de (re-)integratie van inwoners. Denk hierbij aan het bieden van een (oriënterende) werkplek, of vrijwilligerswerk; een stabiele plek om te wennen aan het arbeidsritme. Verenigingen hebben

bovendien een breed netwerk dat ze in dit kader kunnen inzetten.

Dongen kent al veel goede voorbeelden. Zo zijn inwoners met een licht verstandelijk beperking aan het werk bij De Vennen. Een win-win situatie. Verenigingen staan er voor open om hierin een rol te spelen. Velen zijn echter nog onbekend met de mogelijkheden die dit voor de vereniging kan bieden. Ondersteuning is nodig om een goede maatwerkoplossing te vinden voor een gemotiveerde kandidaat. Verenigingen kunnen elkaar hier ook bij ondersteunen. Dat gebeurt nu nog weinig.

Doel

Verenigingen en sportaanbieders pakken hun brede maatschappelijk rol op.

Wat willen we bereiken?

- Verenigingen werken samen om hun brede maatschappelijke rol te versterken.
- De gemeente werkt samen met verenigingen en sportaanbieders op het gebied van (re-)integratie van inwoners.

Gezonde leefstijl

De zorg voor de publieke gezondheid is vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. Publieke gezondheidszorg heeft ten doel de gezondheid van (nog) gezonde inwoners te bevorderen en te beschermen.

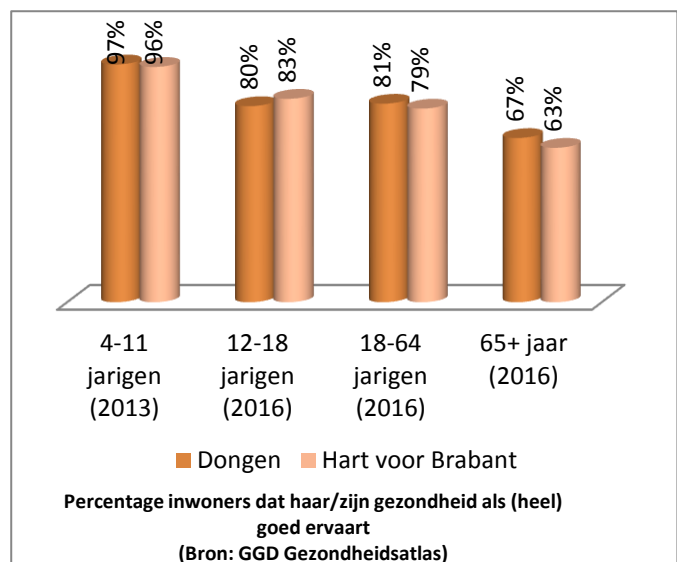
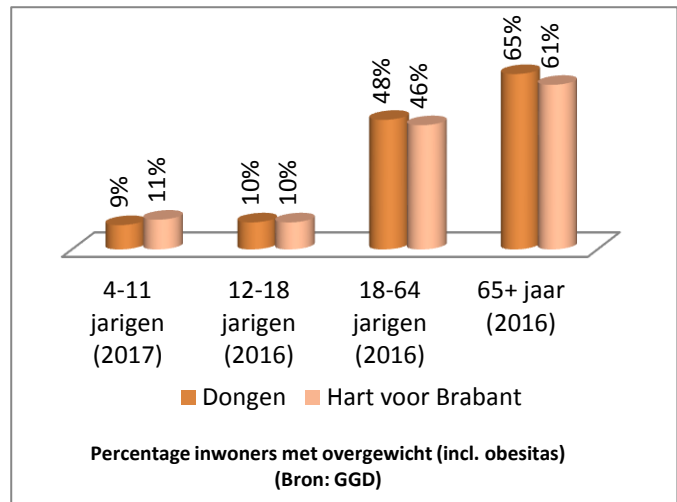

Voorkomen is beter dan genezen. Door in te zetten op preventie, voorkomen we dat inwoners ziek worden, of niet meer mee kunnen doen. We sluiten daarom aan bij het de doelstellingen uit het Nationaal Preventieakkoord. Inwoners met een (chronische) ziekte, aandoening of beperking willen zich graag zo gezond mogelijk voelen. Bewegen is in beide gevallen een goed middel. Het draagt bij aan de positieve gezondheid van alle Dongenaren.

Inwoners van alle leeftijden worstelen met een gezonde leefstijl, gezonde voeding, voldoende beweging en een gezond gewicht. Gecombineerde leefstijlinterventies (GLI's), waarbij beweging, gezonde voeding en leefstijlcoaching worden gecombineerd, kunnen helpen om overgewicht en obesitas terug te dringen. We zien ook mogelijkheden om GLI's in te zetten om inwoners te activeren in hun deelname aan de samenleving.

Een GLI-traject heeft vaak een beperkte looptijd. De doorstroom vanuit deze projecten naar regulier sport- en beweegaanbod kent nog teveel drempels. Er liggen kansen voor aanbieders om nieuwe leden te werven. Daar is wel passend aanbod en een gestroomlijnde overgang voor nodig.

Terugdringen van overgewicht doen we ook door activiteiten die we als JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) gemeente, samen met onze partners, organiseren. JOGG is een landelijk project gericht op het terugdringen van overgewicht bij kinderen en jongeren.

Doel

Dongenaren ervaren hun gezondheid positief, hebben een gezond gewicht en sporten in een gezonde omgeving.

Wat willen we bereiken?

- Vanaf 2025 zijn alle sportverenigingen rookvrij.
- In 2025 is roken op alle speelterreinen verboden.
- Vanaf 2020 bieden sportverenigingen hun leden en bezoekers gezondere voeding aan in hun kantine.
- Inwoners met overgewicht krijgen zorg en ondersteuning op maat.
- Sportaanbieders maken hun aanbod nog toegankelijker voor inwoners die niet voldoende sporten en bewegen.
- Vanaf 2019 sluiten sportverenigingen geen nieuwe contracten met drankfabrikanten voor alcoholreclame langs sportvelden.
- Medewerkers en vrijwilligers die alcohol schenken in een sportkantine hebben in 2025 allemaal een cursus verantwoord alcoholgebruik gevolgd.

Sport- en beweegeconomie

Sport inzetten om de lokale welvaart te bevorderen. Denk hierbij aan verbinding met recreatie en toerisme, bedrijfsleven, verbetering van het vestigingsklimaat en ontwikkeling van werkgelegenheid.

Dongen kent geen professionele sportclubs die veel werkgelegenheid genereren. Daar staat tegenover dat er regelmatig lokale sportevenementen zijn en dat er kansen zijn om aan te sluiten bij regionale en nationale sportevenementen.

Het is niet de taak van de gemeente om sportevenementen te organiseren. Wel faciliteren we evenementen, door het afgeven van vergunningen, meewerken aan wegafzettingen, het beschikbaar stellen van materialen. Bij ieder evenement maken we opnieuw de afweging of dit bijdraagt aan de Dongense samenleving.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat sportevenementen het goede voorbeeld geven op het gebied van gezonde leefstijl; bewegen, gezonde voeding, roken en alcoholgebruik.

Voor verenigingen en sportaanbieders bieden evenementen een kans om hun sport en of vereniging te promoten. Het Dongense bedrijfsleven heeft kansen zich in de spotlight te zetten als (mede)organisator of sponsor van een sport- of beweegevenement.

Doel

Dongen biedt ruimte voor een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegevenementen die een bijdrage leveren aan de samenleving.

Wat willen we bereiken?

- Sportevenementen georganiseerd door lokale sportverenigingen worden gefaciliteerd, maar moeten wel voldoen aan de afspraken uit de legesverordening.
- Dongen faciliteert aansluiting bij regionale en landelijke sportevenementen als deze een positieve bijdrage leveren de Dongense samenleving en de bekendheid van Dongen in de regio.
- Sportevenementen vervullen hun voorbeeldrol op het gebied van gezonde leefstijl.